

ANALİTİK PUANLAMA ANAHTARI

10 soru · Toplam 100 puan

Her ölçüt bağımsız puanlanır. Yanlış, ilgisiz veya boş kanıt 0 puandır. Eşdeğer doğru ifadeler ve yöntemler kabul edilir. Bir işlem hatası, sonraki doğru yöntem için yeniden cezalandırılmaz.

Öğrenme çıktısı / kaynak grubu	Soru sayısı
T.8.3.7. Metindeki söz sanatlarını tespit eder.	1
T.8.3.11. Metindeki anlatım biçimlerini belirler.	1
T.8.3.14. Metinle ilgili soruları cevaplar.	1
T.8.3.15. Metinle ilgili sorular sorar.	1
T.8.3.17. Metnin ana fikrini/ana duygusunu belirler.	1
T.8.3.19. Metnin içeriğine uygun başlık/başlıklar belirler.	1
T.8.3.25. Okudukları ile ilgili çıkarımlarda bulunur.	1
T.8.3.34. Okuduklarında kullanılan düşüncüyü geliştirme yollarını belirler.	1
T.8.4.1. Şiir yazar.	1
T.8.4.18. Cümlelerin öğelerini ayırt eder.	1

1. Sanat ve anlatım · 11 puan

İlk cümlede kişileştirme vardır; akşama yorgun omuzlarını bırakma gibi insana ait bir özellik verilmiştir. İkinci cümlede sokak lambası yıldıza benzetilmiştir; benzetme edatı “gibi”dir.

4 puan · Kişileştirmeyi doğru adlandırıp akşama yüklenen insansı özelliği gösterir.

Sanat ve kanıt birlikte doğruysa tamamı; yalnız biri doğruysa yarısı; ikisi de yanlış/boşsa 0.

4 puan · Sokak lambasını benzeyen, yıldıza benzetilen olarak doğru eşler.

İki rol doğruysa tamamı; yalnız biri doğruysa yarısı; roller tersse 0.

3 puan · Gibi sözcüğünü benzetme edatı olarak belirtir.

Belirtilen bilgi doğruysa ölçütün tamamı; yanlış, ilgisiz veya boşsa 0. Eşdeğer doğru anlatım tam kabul edilir.

Kabul edilen yanıtlar: Anlamı koruyan farklı cümleler kabul edilir.

Yaygın hata: Kişileştirmeyi konuşturma sanmak; akşam konuşmuyor.

2. Anlatım biçimlerini ayırma · 11 puan

I. bölüm betimleyicidir; tozlu dar pencereler ve soluk mavi/dökülmüş duvarlar mekânı göz önünde canlandırır. II. bölüm öyküleyicidir; kapıyı itme, içeri girme, kutuyu fark edip çıkarma ve fotoğrafın düşmesi zaman içinde sıralanır.

3 puan · I. bölümü betimleme olarak belirler.

Belirtilen bilgi doğruysa ölçütün tamamı; yanlış, ilgisiz veya boşsa 0. Eşdeğer doğru anlatım tam kabul edilir.

4 puan · Mekânı niteleyen iki ayrıntıyı doğru gösterir.

Her ayrıntı ölçütün yarısıdır.

4 puan · II. bölümü öyküleme olarak belirleyip en az iki ardışık eylemi doğru sırayla kanıt gösterir.

Biçim ve sıra kanıtı doğruysa tamamı; yalnız biçim veya yalnız doğru sıra varsa yarısı; ikisi de yoksa 0.

Kabul edilen yanıtlar: Anlamı koruyan farklı cümleler kabul edilir.

Yaygın hata: Her iki bölümde de istasyon geçtiği için aynı anlatım biçimini varsaymak.

3. Kulüp duyurusunu anlama · 11 puan

Seçtikleri bölümü ve onu seçme nedenlerini paylaşacaklardır. Kitabı bitirmek gerekmez. Bir gün önce kulüp listesine adlarını yazdırmaları gerekir.

4 puan · Bölüm ve seçme nedenini birlikte belirtir.

Her doğru bilgi ölçütün yarısıdır.

3 puan · Kitabı bitirme zorunluluğu bulunmadığını yazar.

Belirtilen bilgi doğruysa ölçütün tamamı; yanlış, ilgisiz veya boşsa 0. Eşdeğer doğru anlatım tam kabul edilir.

4 puan · Bir gün önce adını kulüp listesine yazdırma işlemini belirtir.

İşlem ve zaman birlikte doğruysa tamamı; yalnız işlem doğruysa yarısı; yanlış/boşsa 0.

Kabul edilen yanıtlar: Anlamı koruyan farklı cümleler kabul edilir.

Yaygın hata: Kitabı bitirmeyenlerin katılamayacağını söylemek.

4. Metne soru yöneltme · 13 puan

Doğrudan soru: Toplantı nerede yapılacak? Cevap: Kütüphanede. Gerekçe/amaç sorusu: Öğrencilerin bölümü seçme nedenlerini de paylaşması hangi amaca hizmet edebilir? Cevap: Okuma tercihlerini açıklamalarına ve metin üzerine düşüncelerini paylaşmalarına yardım edebilir.

3 puan · Metinde yanıtı açık olan bir bilgi sorusu kurar.

Belirtilen bilgi doğruysa ölçütün tamamı; yanlış, ilgisiz veya boşsa 0. Eşdeğer doğru anlatım tam kabul edilir.

3 puan · Bilgi sorusuna metinle tutarlı cevap verir.

Belirtilen bilgi doğruysa ölçütün tamamı; yanlış, ilgisiz veya boşsa 0. Eşdeğer doğru anlatım tam kabul edilir.

4 puan · Metnin içeriğine dayanan farklı bir gerekçe/amaç sorusu kurar.

İçerikle ilişkili gerçek bir gerekçe/amaç sorusuysa tamamı; yalnız ikinci bir bilgi sorusuysa yarısı; ilgisizse 0.

3 puan · Gerekçe/amaç sorusuna metni aşırı kesinleştirmeyen tutarlı cevap verir.

Belirtilen bilgi doğruysa ölçütün tamamı; yanlış, ilgisiz veya boşsa 0. Eşdeğer doğru anlatım tam kabul edilir.

Kabul edilen yanıtlar: Amaç sorusunun cevabı makul çıkarım içerebilir; çıkarım kesin verilmiş bilgi gibi sunulmamalıdır.

Yaygın hata: Metnin cevaplayamayacağı kesin kişi bilgileri sormak veya aynı soruyu iki kez yazmak.

5. Ana fikri bulma · 8 puan

Atma kararı vermeden önce güvenli onarım olanağını değerlendirmek kaynakları korumaya yardımcı olur. Gerekçe: küçük onarım yeni ürün almaktan daha az kaynak gerektirebilir. Sınır: güvenli biçimde onarılamayan eşya zorlanmamalıdır.

4 puan · Onarım olanağını değerlendirerek kaynakları koruma ana fikrini kurar.

İki ilişki birlikte kurulmuşsa tamamı; yalnız onarım iyidir gibi eksik yargıysa yarısı; yanlışsa 0.

2 puan · Daha az kaynak gerektirme gerekçesini belirtir.

Belirtilen bilgi doğruysa ölçütün tamamı; yanlış, ilgisiz veya boşsa 0. Eşdeğer doğru anlatım tam kabul edilir.

2 puan · Güvenli onarım koşulunu/sınırını belirtir.

Belirtilen bilgi doğruysa ölçütün tamamı; yanlış, ilgisiz veya boşsa 0. Eşdeğer doğru anlatım tam kabul edilir.

Kabul edilen yanıtlar: Anlamı koruyan farklı cümleler kabul edilir.

Yaygın hata: Her eşyanın mutlaka onarılması gerektiği biçiminde sınırsız ana fikir yazmak.

6. İçeriğe uygun başlık · 8 puan

Başlıklar: “Boş Sayfalara Yeni Görev” ve “Eski Defterlerden Ortak Notlara”. İlk başlık, boş sayfaların yeni defterlere dönüştürülmesini ve ortak çalışma köşesinde yeniden kullanılmasını yansıtır.

4 puan · İki farklı, ana içeriği karşılayan başlık üretir.

Her uygun farklı başlık ölçütün yarısıdır.

4 puan · Bir başlığı iki somut ayrıntıyla ilişkilendirir.

Her doğru ilişki ölçütün yarısıdır.

Kabul edilen yanıtlar: Tasarruf, yeniden kullanım ve paylaşma odağındaki özgün başlıklar kabul edilir.

Yaygın hata: Başlığa metinde olmayan bir yarışma veya ödül eklemek.

7. Davranıştan çıkarım · 6 puan

Saatçi, yazının korunmaya değer olduğunu düşünüyor ve ona zarar vermemeye özen gösteriyor olabilir. Büyüteçle incelemesi ve yazıyı çizmemek için bezi değiştirmesi bu çıkarımı destekler.

2 puan · Yazıya önem verme/koruma isteği çıkarımını kurar.

Belirtilen bilgi doğruysa ölçütün tamamı; yanlış, ilgisiz veya boşsa 0. Eşdeğer doğru anlatım tam kabul edilir.

4 puan · İki farklı davranışı çıkarımla ilişkilendirir.

Her doğru bağımsız davranış ölçütün yarısıdır.

Kabul edilen yanıtlar: Sahibine danışmadan parlatmaması da koruma/izin tutumunun geçerli kanıtıdır.

Yaygın hata: Yazının kesin olarak saatçinin babasına ait olduğunu söylemek.

8. Düşünceyi geliştirme yolları · 8 puan

İlk cümlede tanımlama vardır; arşivin ne olduğu açıklanır. İkinci cümlede örnekleme vardır; mektup, fotoğraf ve tutanak belge türlerine örnek verilir.

4 puan · İlk cümleyi tanımlama olarak belirleyip arşivin ne olduğunun açıklandığını söyler.

Ad ve gerekçe birlikte doğruysa tamamı; yalnız biri doğruysa yarısı; ikisi de yanlışsa 0.

4 puan · İkinci cümleyi örnekleme olarak belirleyip belge örneklerini kanıt gösterir.

Ad ve kanıt birlikte doğruysa tamamı; yalnız biri doğruysa yarısı; ikisi de yanlışsa 0.

Kabul edilen yanıtlar: Anlamı koruyan farklı cümleler kabul edilir.

Yaygın hata: Birden çok belge sayılmasını sayısal veriden yararlanma sanmak.

9. Birlikte üretmek üzerine şiir · 12 puan

Bir el uzandı sabaha,
Bir el daha açtı yolu.
Umut, küçük bir kuş gibi
Kondur ortak masamıza.
Birlikte büyüdü günümüz.

4 puan · Birlikte başarma duygusunu şiirin anlam merkezinde sürdürür.

Dizelerin çoğu bu duyguyu kuruyorsa tamamı; yalnız bir ilgili dize varsa yarısı; konu yoksa 0.

4 puan · Bağlama uygun en az bir benzetme veya kişileştirme kurar.

Sanat anlamlı biçimde kurulmuşsa tamamı; yalnız sanat adı yazılmışsa 0.

2 puan · Ses veya sözcük tekrarını görülebilir biçimde kullanır.

Belirtilen bilgi doğruysa ölçütün tamamı; yanlış, ilgisiz veya boşsa 0. Eşdeğer doğru anlatım tam kabul edilir.

2 puan · Şiiri dört-altı dize hâlinde yazar.

Belirtilen bilgi doğruysa ölçütün tamamı; yanlış, ilgisiz veya boşsa 0. Eşdeğer doğru anlatım tam kabul edilir.

Kabul edilen yanıtlar: Kafiye veya redif de görünür bir ses tekrarıysa ahenk ölçütünü karşılar. Farklı duygular, birlikte başarma bağlamı korunursa kabul edilir.

Yaygın hata: Düz yazı paragrafını gelişigüzel satırlara bölüp istenen sanat ve ahengi kurmamak.

10. Cümlelerin öğeleri · 12 puan

Yüklem: inceledi. Özne: öğrenciler. Belirtili nesne: eski fotoğrafları. Zarf tümlecisi: dün. Yer tamlayıcısı/dolaylı tümleç: kütüphanede.

4 puan · Yüklemi inceledi, özneyi öğrenciler olarak belirler.

Her doğru öge ölçütün yarısıdır.

4 puan · Eski fotoğrafları söz grubunun tamamını belirtili nesne olarak gösterir.

Tam grup doğruysa tamamı; yalnız fotoğrafları yazarsa yarısı; başka öge/boşsa 0.

4 puan · Dünü zarf tümlecisi, kütüphanedeyi yer tamlayıcısı olarak doğru belirler.

Her doğru eşleme ölçütün yarısıdır.

Kabul edilen yanıtlar: Yer tamlayıcısı ve dolaylı tümleç eşdeğerdir.

Yaygın hata: Eski sıfatını nesneden koparmak veya dün sözcüğünü yer tamlayıcısı saymak.

Kapsam dayanağı: <https://cdn.eba.gov.tr/yarimcikaynaklar/2026/09/KSDT/turkce2.xlsx> · 8. SINIF · Senaryo 6